

Президенти Ҷумҳурии Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев 30 апрел бо Президентини Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон суҳбати телефонӣ анҷом дод.

Сарони давлатҳо масъалаҳои рушди вазъияти дар марзи Тоҷикистону Қирғизистон ба амал омадаро баррасӣ карданд. Президентини Ӯзбекистон Солиномаҳои аз ҷониби Тоҷикистону Қирғизистон ба даст овардашударо, ки ба ҳарчи зудтар ба танзим овардани вазъи мавҷуда ва пешгирии шиддатнокии он равона шудаанд, дастгирӣ кард. Аҳамияти яққол муайян намудани «нуқтаҳои рушд»-и нави ҳамкории ҳамкорономаи Ӯзбекистон ва Тоҷикистон барои пешомади дарозмуддат махсус қайд карда шуд.

Ӯ.А.

30 апрел байни Президентини Ҷумҳурии Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев ва Президентини Ҷумҳурии Қирғизистон Садири Чапаров гуфтугӯи телефонӣ баргӯзор шуд.

Зимин суҳбат масъалаҳои мурабаи ҳамкорономаи минтақавӣ ва рӯзномаи дуҷониба баррасӣ шуданд. Роҳбарони кишварҳои мо вазъи кунунӣ ва роҳҳои ҳалли ҳарчи зудтари вазъи дар марзи Қирғизистону Тоҷикистон ба амал омадаро баррасӣ карданд. Солиномаҳои байни ҷониби Қирғизистон ва Тоҷикистон ба даст омада, ки ба эътидол овардани вазъи пешгирии шиддати минбаъдаи он равона шудаанд, бо қаноатмандӣ қайд карда шуданд. Таъкид гардиш, ки ҳам масъалаҳои бахштаби пайдешуда бояд дар асоси муқоламаи руҳи муносибатҳои дӯстии чандинасра, ҳамкорономаи нек, эътимом ва шарикӣ ҳал карда шаванд. Сарони давлатҳо дар алоҳидагӣ дар бораи масъалаҳои таъбиқи амали қарорҳо ва солиномаҳои муштарақ, ки бинобар ҷамъбасти ҳамкорономаи Тошканд моҳи марти соли раван қабул шуда буданд, суҳбат карданд. Муҳим будани идомаи муқоламаи шадид ва таҳми ҳамкоронома ба мақсади иҷрои бечунуҷори Ӯҳдадорнома ба зими гирифташуда ва пешбурди лоиҳаҳои афзалиятнок қайд гардиш.

Ӯ.А.

ПРЕЗИДЕНТИ ӮЗБЕКИСТОН ДИРЕКТОРИ БҮРОИ ОИД БА ИНСТИТУТҲОИ ДЕМОКРАТӢ ВА ҲУҚУҚИ ИНСОНИ САҲА-РО ПАЗИРУФТ

30 апрел Президентини Ҷумҳурии Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев ҳайати Бюрои институтҳои демократӣ ва ҳуқуқи инсонии САҲА-ро бо роҳбарии директори он Маттео Мекаччи, ки дар мамлақати мо қарор дорад, ба хузур пазируфт.

Дар мулоқот масъалаҳои муҳими рушди муқоламаи созанда ва шарикии самарабахши Ӯзбекистон ва БИДҲИ муҳокима шуданд. Сарвари давлати мо пешрафти ҷиддии ҳамкорономаи дуҷонибаро дар солҳои охир бо қаноатмандӣ қайд кард. Бори аввал миссияи пурраи бюро дар мушоҳидаи интихоботи президентӣ ва парламентӣ дар ҷумҳури ширкат ворид. Ҳамкорономаи бомуваффақият дар таъбиқи тавсияҳои БИДҲИ, аз ҷумла дар доираи қабул ва тақмили Кодекси интихоботи Ҷумҳурии Ӯзбекистон таъкид гардиш. Коршиносони бюро ба коркарди Стратегияи миллии ҳуқуқи инсон ва лоиҳаи қонун дар бораи озодии виҷдон

ва ташкилотҳои динӣ ҷалб карда шуданд. Аз идомаи шарикии дарозмуддат ва пурсамар бо БИДҲИ, пеш аз ҳама дар соҳаи ҳуқуқи инсон, озодии суҳан, дин ва эътиқод, баробарии гендерӣ, дастгирии ҷавонон, рушди институтҳои ҷомеаи шаҳравандӣ, таҳмии пойгоҳи ҳуқуқи дигаргунсозиҳои демократӣ дар асоси таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ манфиатдорӣ изҳор гардиш. Ғайр аз ин, моҳи май миссияи баҳодихии бюро ба мамлақати мо омада, оид ба омодагӣ ба ҷораниҳои муҳими оянда дар Ӯзбекистон қорҳои муштарақ анҷом медиҳад. Директори Бюрои оид ба институтҳои демократӣ ва

ҳуқуқи инсонии САҲА Маттео Мекаччи ба сарвари давлати мо барои пазирии самимона ва инчунин барои суҳбати ошкоро ва пурсамар изҳори миннатдорӣ кард. Вай аз ислоҳоти васеъмиқёси дар кишвар амалишаванда, ки тамоми соҳаҳо ва самтҳо дар бар мегирад, изҳори пуштибонӣ кард ва инчунин изҳор намуд, ки омода аст бюро барои таъбиқи бомуваффақияти онҳо ҳамкорономаи кӯмак расонад. Ӯ.А. Сурати Хидмати матбуоти Президентини Ҷумҳурии Ӯзбекистон

МАСЪАЛАҲОИ ИНКИШОФИ САНОАТИ МАҲАЛЛӢ ВА ҲАМКОРИИ БАЙНИ ҚОРҲОНАҲО МУҲОКИМА ГАРДИДАНД

Зери раёсати Президентини Ҷумҳурии Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев 30 апрел ҷамъомади видеоселекторӣ дар бобати қорҳои инкишофи санаоти маҳаллӣ дар минтақаҳо барпо гардиш.

Масолеҳи сохтмон, мебел, амвол барои манзил ва мейшат, пӯшак ва махсулоти озукворӣ – инҳо намуҳои махсулоти мебошанд, ки аҳоли ошкоро бештар истеъмол менамояд. Азхуд намуҳани истеҳсоли онҳо осон ва арзон мебошад. Ғайр аз ин чунин истеҳсолот инкишофи санаотро дар деҳот рағбатнок мегардонад ва табиист, ки барои бо қор таъмин намудани аҳоли муқоламаи менамояд. Барои мисол, дар се соли охир ҳаҷми истеҳсоли масолеҳи сохтмон дар мамлақат 1,5 баробар зиёд гардиш. Аммо ҳаҷми қорӣ ва номгӯии махсулоти хуноӣ нисбати дохилро қонеъ гардонда намемаванд. Соли 2020 қариб ба микдори 1 миллиард доллар масолеҳи сохтмон содир шудааст.

Ғайр аз ин ба чунин истеҳсолгари дароҳтарин аз рӯи кредит дар аъзоии миллии дар қисме, ки аз 10 фоизи ставкаи Бонки марказии мевафояд ва ҳамчунин 50 фоизи ставка аз рӯи кредити хориҷӣ ҷуброн карда мешавад.

Ҳамзамон истеҳсолгари, ки дар минтақаҳои санаоти деҳот фаъолият дорад ва ҳамчунин истироҳатнони хавзаҳои истироҳатӣ ва қареро, метавонанд ба қорҳои пардохти андозӣ замин то 10 баробар умед банданд. 500 қони ғайримавҷуд дар ауқисон фурута мешаванд ва дар пойгоҳи онҳо қорҳонаҳои санаотӣ ташкил хоҳанд гардиш. Таъкид гардиш, ки ин имконот метавонанд истеҳсоли масолеҳи сохтмонро 40 фоиз афзуда, номгӯии махсулоти расеъ гардонад, қорҳои амволӣ воридотиро ишғол намоад.

Усули аз ҳама босамар таҳлили соҳтмони воридоте, ки ба ноҳия ва ё шаҳр дохил мегардад ва роҳандозии истеҳсоли ин махсулоти дар минтақа мебошад. Барои мисол, дар ду соли охир қариб 6 ҳазор иморати бисёрқурча сохта шуда, қариб 30 фоизи масолеҳи истифодагардида сохтмон дар онҳо аз ҳориҷа оварда шудаанд. Ба ҳар яки қариб 100 ҳазор қурча, ки дар соли қорӣ ба нақша гирифта шудааст, электротехника, мебел, василаҳои ошхона ва инчунин асбобҳои маишӣ ҳадди ақал ба микдори 20-30 миллион сӯм зарур мегардад.

Аз ин рӯ, ба шахсони масъул афзудани микдори лоиҳаҳои локализатсияи амволӣ мавриди нисб дар асоси таҳлили эътиқӣ бозор супурда шуда, оқилона қорғир намудани чунин амвол дар минтақаҳои санаоти худуда вазифадор карда шуданд.

Мисли ин барои ноҳияҳо, ки ба масолеҳи сохтмон ихтисос мебаданд, таъкид ёфт, ки муайян намудани ноҳияҳо бо рушди амикӣ истеҳсоли дигар намуҳои амволӣ санаотӣ, таъбиқи лоиҳаҳои нав дар онҳо аҳамият касб менамояд. Ӯ.А.

Фикри депутат

МАЙДОНЧАИ БАЧАҒОНА ОЁ ЗАРУР АСТ?! Ӣ ХУД СИНДРОМИ АЙНАКИ СИӢХ

...ман майдончаи бозии замони бачагии худро ёд мекунам. Вай ба мо барои дарки бачагии ҳақиқӣ кӯмак кардааст, агар яке тасодуфан афтада кам ё беш лат хурад, «рардор»-ро ҳамроҳ ба хонаш бурда, аҳолиро ба падару модараш мефаҳмондем. Вазу ҳолати волидайно наҷдон идрок накарда, боз: «Баромада бозӣ кунем, майлаш!» гӯён дӯсти латхӯрдаи худро аз нав ба майдонча мебаровардем... Он майдончаҳои бозии бачагона хеле содда ва оддӣ, вале мусоҳама бо эътимом буданд. Пада-ру модарон ба ҳаёли худ намеоварданд, ки фарзандонашон дар ин бозигӯҳо азият меканданд, ё худ аз он ҳам даҳшатовараш, ба ҳалокат мерасанд. Сохтмонҳо, ки имрӯз дар мамлақатом бо суръати бандид изҳодо мдоранд барои аҳолии аз 7 то 70-солаи мо шаритҳои хуб фароҳам меваранд, моро гоҳ хурсанд мекунанд ва гоҳ ба андеша қардан водери менамоянд. Барои ба ин хурсандии ман ҳамроҳ шудан метавонед тугмаи ҳостаи телевизионатонро пахш кунед ё ба ҳавлӣ баромада, исботи онро бо чашмони худ муқолама кунед. Дар ин маврид айнак доштан низ шарт нест. Аммо чизе, ки касро ба андеша ва гоҳе ба хавотир меваряду аз чашмон бардоштани айнаки сиӢх-ро тақозо менамояд, ҳолати «нобобу хароб» ё майдончаи бачагона аст.

Мониторинги ҳуҷатҳои қонунгузори ба бунёди майдончаҳои бозӣ ва иншооти вазиршии бачагон вобаста дар ин бобат мавҷуд будани норасо-иҷоро нишон медиҳад. Бахусус Қарори Девони Вазирони Ҷумҳури аз 22 декабри соли 2020 «Дар бораи тақиди қардани барномаи қорҳои тӯли солҳои 2011-2015 бунёд ба ташкил қардани майдончаҳои бачагона» (ҳуҷат 22 феввали соли 2021 аз эътибор бозмонд), Фармоиши вазирини Вазорати меҳнат ва Ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Ӯзбекистон (муносибатҳои шуғл ва меҳнат) «Дар бораи тақиди қардани қорҳои риоя намуҳан ба бехатарии техникаи майдончаҳои бачагона» аз 16 июли соли 2012 барин ҳуҷатҳои меъёрӣ хеле қӯна шудаанд ва ба талаби замон қорбӯгӣ нестанд. Бинобар он ки ҳуҷатҳои мазкур на ҳамчун барномаи иҷрояш ҳатмӣ, балки ба сифати тавсия қабул шудаанд, дар ин бобат суҳангӯён зиёдаанд: аз дастуруламалҳои мухталифи экологӣ ва ҳуҷатҳои вобаста ба ободиносозӣ ва нигоҳдории нуқтаҳои аҳолинишини ҳама эътибори худро ба ин нигоҳдоридаанд. Вале низоми назорати соҳтани ба истифода супурдани онҳо вучуд надорад. Решаи асосии муаммо ба масъалаи дар ин қор кӣ масъул будан мепайвандад. Ҳолатҳои аҷиб рух медиҳанд. Аз чӣ бошад, ки баъди ба истифода супурда шудани чунин иншоот ним сол ё сол пас маълум мешавад, ки аз зери ин майдончаҳо ҳатти нақли об, симҳои коммуниқатсионӣ ва боз қадом як воситаҳои дигар гузаштаанд. Сипас, ҳама ба қорбӯгӣ «қорбоғорону масъулону» машуғ мешаванд. Бешубҳа мушкилот (тайи чанд рӯз ё худ сол?!?) бартарараф карда мешавад, вале пушондану маҳкам қардани нақбу чуқурии кофташуда, албатта «аз хотир мебарояд!». Дар натиҷа ин нақб ё худ чуқури боиси пайдо гардидани «ахлотнони нав», ё худ қорӣ наватини «қорхотбардорӣ»-и қӯдакон мешавад.

Маълум аст, ки дар доираи Барномаи давлатии соли 2020 аз ҷониби Вазорати Ҳизмати коммуналии хона-ву манзил дар тамоми ҷумҳури 389 адад майдончаи бозии бачагона сохта шудаанд. Вале ман ба «эътимомбахшӣ»-и онҳо шубҳа дорам. Мисоли равшани он ба қорбӯгӣ дар мавзеи «Водник»-и шаҳри Тошканд сарозер шудани устунӣ аргунҷаки бозигӯ ва дар натиҷаи он фақидани қӯдаки хаштсола мебошад. Ба пада-ру модар аз он ки фарзандаш бо пойи худ барои бозӣ майдончаҳои саломат ба ҳавлӣ баромадасту аз орон ҷасади бечони ӯро ба хона даровардаанд, даҳшатноктар боз чӣ манзарае буда метавонанд? Дар давоми интизоли худ ман ду бор шоҳиди чунин манзараи нохуш гардидам ва бинобар ин ба ин масъала бо масъулияти ҷиддӣ муносибат менамоям. Ҳангоме ки дар ноҳияи Ҳамза (қорло Яшнобод) дар вазифаи муовини ҳоқим қор мекардам, ҳабар доданд, ки дуқурчаи сесола дар чуқурии ғӯлаба хонабанди қӯдакистон афтада ба ҳалокат расидааст. Аҳоли вазъияти модареро, ки дуқурчаи худро сижату саломат ба қӯдакистон оварда, хотирҷамъ аз паси қор рафтаву ногӯҳон ин ҳабарӣ муҳширо шундидаст, тасаввур қардан бароям бисёр сангин буд... Бояд ҳар як шахс ба қори худ ҳамчун мухтаассис машуғл бошад, вазифаи ба ӯ бозътимом супурдашуда аз тахти дил қор қунад, тақри қорбарӣ давлат муқолама тақри менамояд, «қорсӯз» бошад. Зеро суҳан дар бораи фарзандони мо меварад. Фикр мекунам, сижату саломат ба ҳавлӣ баромадану ҳамон хел солим ба хона баргаштан, дар майдончаҳои бачагона бо завку шавқ бозӣ қардани қӯдакон бисёр чизро тақозо менамоянд. Танҳо бояд оғоҳ, масъулиятносои вазифаиносо бошеш, айнаки сиӢхро аз чашмони худ гирифта, мулоҳиза кунем, ба андеша равем.

Гулрух АГЗАМОВА, депутати Палатаи қонунгузори Олий Сатчис, узви фраксии Ҳизби сотсисал-демократии Ӯзбекистон.

БОЗ ЯК ИМКОНИЯТ БАРОИ ҶАВОНОН

Дар Ўзбекистон дар се-чаҳор соли охири баҳри имконияти фаровон фароҳам овардан ба тадбиркорон ва омӯхтани касбу хунар, баҳусус, эҳёи хунароҳи миллӣ ва ривоч додани он як қатор қарор фармонҳои дахлдор ба имзо расиданд. Бешубҳа, ин гамҳориҳои ҳукумати кишвар маҳз барои наврасон ва касбу хунар омӯхтани онҳо ниғаронида шудааст.

Ба ҳамагон маълум аст, ки 23 март соли ҷорӣ қарори Президент «Дар бораи босуръат ривоч додан ва дастгирӣ намудани соҳаи кулолгарӣ» қабул гардид. Ин маънои онро дорад, ки минбаъд барои хунаромӯзии ҷавонон тартиби субсиди ҷудо намудан ҷорӣ гардид.

Тартиб ва тарзи ривочи ин соҳа бино ба ин қарор ҷи гуна ба роҳ монда мешавад?

Бо мақсади дар солҳои 2021-2023 афзун гардонидани коркарди маҳсулоти кулолгарӣ нақша ва нишондодҳои истиқболӣ тасдиқ мегардад. Барои ҳамин ҳам дар соли ҷорӣ коркарди 5400 дона маҳсулот дар назар дошта шудааст.

Дар ҳуҷҷати мазкур омадааст, ки барои ташкил намудани марказҳои нави кулолгарӣ миқдори андозҳои молу мулк ва андозҳои замин нисбатан аз озгои моҳ то муддати 3 сол ба миқдори 50 фоиз муайян мегардад. Инчунин, дар доираи ривоч додани дастури тадбиркориҳои оилавӣ ва хунаромӯзии дар Бонки марказӣ ба миқдори 500 миллиард сӯм маблағ ҷудо карда мешавад.

Як ҷиҳати муҳими ин қарор аз он иборат аст, ки аз 1 апрели соли 2021 дар асоси аънаҳои устоду шоғир ба кулолгароне, ки ба ҷавонон хунар меомӯзанд, бо мақсади омода намудани шоғирдон, харидорӣ намудани ашёи хомӣ зарурӣ ба шоғирдонро бо музди кор таъмин намудан тартиби ҷудо намудани субсиди ҷорӣ мегардад. Яъне бо тарзи гирифтани ёрии моддӣ ва ё ёрии пулӣ ба шоғирдон ва онҳое, ки хоҳиши идома додани аънаи усто-

ду шоғирдро доранд, ин боз як имконияти муфид аст.

Боз як ҷиҳати назарраси ин қарор дар он аст, ки минбаъд ҳар сол ба «Дафтари оҳанин», «Дафтари бонувон» ва «Дафтари ҷавонон» дохилшудагони 100 оилаи хонадоршаванда (занону духтарон) дар асоси нақша маҳсулоти кулолгариро ҳада намудан ба роҳ монда мешавад.

Бар замми ин дар ғурӯҳҳои байналхалқӣ, худудҳои «Duty free» ва инчунин истгоҳҳои роҳи оҳан барои савдои маҳсулоти кулолгарӣ ва навъҳои дигари хунаромӯзии ҷойҳои махсус ҷудо мегардад, ки ин бешубҳа баҳри ривоч додани соҳаи кулолгарӣ ва хунаромӯзии ниғаронида шудааст.

Вазорат, идораҳо, бонҳои корхонаҳои давлатӣ метавонанд то 1 сентябри соли 2022 бо кулолгарон бо востии шартнома бастан маҳсулоти кулолгариро харидорӣ намоянд.

Ҳамин тавр, дар кишвари мо баҳри ривоч додани хунаромӯзии ва маҳсулоти соҳаи кулолгарӣ ба соҳибкорон як қатор имкониятҳои фаровон фароҳам омад. Боварии комил дорем, ки шавқмандон ва хунаромӯзии ин соҳа аз ин имкониятҳои ба дастоманда фаровон истифода менамоянд. Бо ин васила аънаи устоду шоғирдро идома бахшида, аз ҳама муҳимаш баҳри бо ҷойи кор таъмин намудани ҷавонон ва омӯзиши касбу хунар зинаҳои нав ба навро тай хоҳанд кард.

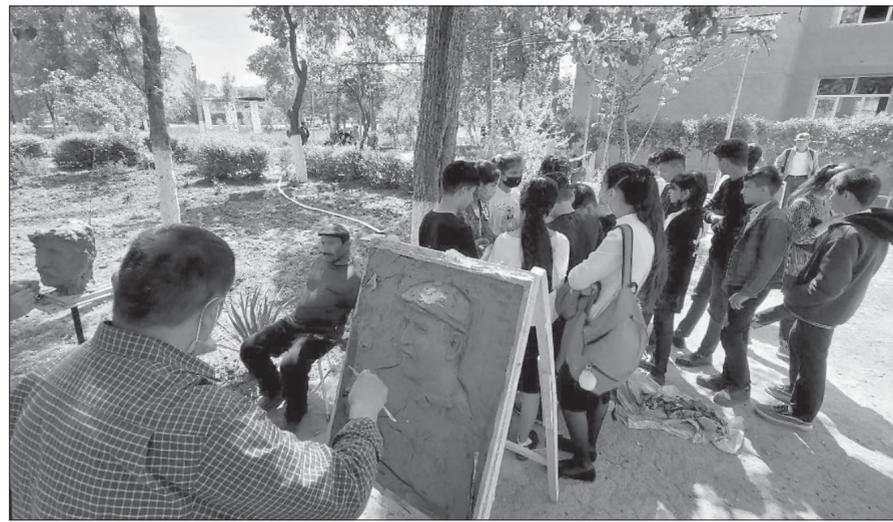
Солеҳ МУҲАММАДҶОН,
ноҳияи Сарбосиёи вилояти Сурхондарё.

Чанд рӯз муқаддам дар Бухоро ба муносибати «Соли дастгирии ҷавонон ва мустақамсозии саломати аҳолии» фестивали санъати тасвирӣ ва амалӣ баргузор гардид.

Ин ҷорабин дар мактаб-интернати ихтисосонидашудаи санъати Бухоро, осорхонаи санъати тасвирии Бухоро ва Доғиғоҳи давлатии Бухоро ба амал омад. Мақсад аз гузаронидани ин тадбир дар дили ҷавонон анғехтани эҳсосоти ифтихори миллӣ, ватандӯстӣ, дарки дахлдори ба рушди диёр ва дарёфти соҳибистеъдодон буд. Дар ҷашнвора талабагону донишҷӯёни мактабҳои таълими умумӣ, таълимгоҳҳои миёнаи махсус ва олии вилоят, инчунин тарбиягирандагони «Хонаи меҳрубонӣ»-и рақами 32 хунару маҳорати худро аз рӯйи намунаҳои санъати тасвирий, меъморӣ, хунаромӯзии миллӣ, рақсу суруд намоиш доданд. Дар озму-

ҶАШНВОРАИ САНЪАТИ ТАСВИРӢ ВА АМАЛӢ ДАР БУХОРО

ноҳи эҷодӣ дарсҳои маҳорати қулоли машҳури ғичдӯвонӣ Алишер Нарзуллоев, мактаби миниматюри Бухоро усто Даврон, суратгири шинохта Шавкат Болтаев ва дигарон иштирок карданд, бо омӯзгорон, устодони хунаро мулоқот намуданд. Дар ҷараёни ҷорабинӣ ба корҳои эҷодии ҷавонон аз тарафи доварон баҳо гузошта шуда, голубон ҳавасманд гардонда шудаанд. Фестивал бо концерти устодони санъати вилоят поён ёфт.

А. АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.
Дар суратҳо: лавҳаҳо аз фестивал.

ТАРҒИБГАРИ МАЪРИФАТ

Соли гузашта нашриёти Донишгоҳи миллии Тоҷикистон китоби «Назарияи адабиёт»-и доктори илмҳои филологӣ, профессор Чумъакул Ҳамроев ва устоди кафедраи назарияи адабиёти навиини форсии тоҷикӣ ДМТ, доктори илмҳои филологӣ, профессор Сирочиддини Имомалиро аз нашр баровард.

Китоб аз сарсухан, муқаддима ва даҳ боб иборат аст. Боби якум аз адабиётшиносӣ ва мавзӯи баҳси он, алоқаи адабиётшиносӣ бо илмҳои дигар, боби дувари аз таърихи афкори илмиву назарӣ, дар Юнон ва Рими қадим афкори назарии адабии

мутафаккирони адабиёти форс-тоҷик, боби се аз хусусияти адабиёти бадеӣ, образ ва образнокӣ, ҳақиқати воқеӣ ва ҳақиқати бадеӣ, боби чор аз усулҳои таҳлили асари бадеӣ, мундариҷа ва шакл, боби панҷум аз таснифи чинсҳои адабии

боби шаш таснифи жанрҳои адабӣ, жанрҳои миёна, муқташам ва махсуси ҳаҷасавӣ, боби ҳафт аз яктаркиби ва ягонагии асари бадеӣ, сюжету устухонбандии асари бадеӣ, боби ҳашт аз қолаби сухани бадеӣ, забони асарӣ бадеӣ, вазни шеъри тоҷикӣ, арӯз ва аҳамияти он, қофия ва радиф, боби нӯҳ аз раванди адабиёти бадеӣ, робитаҳои адабӣ, боби даҳум аз тарзи тасвирий ҳақиқати зиндагӣ, сабки эҷодӣ, мактаби адабӣ иборат аст. Инчунин, муаллифон дар феҳристи адабиётӣ зиёда аз сад номгӯӣи адабиёти Шарқ,

тоҷикӣ, русиро мавриди истифода қарор додаанд. Чумъакул Ҳамроев дар Ўзбекистон ва Тоҷикистон чун мунаққид, адабиётшинос, олими пурқор мешиносанд. Дар ҳама соҳае, ки даст мезананд, асоснок боварибахш андеша ба миён меғузорад, пурмазмуни бамантиқ мулоҳиза меронад. Китоби «Назарияи адабиёт» барои хонандаи тоҷик ҳазинаи бузург аст. **Баҳодур ҲУСАНОВ,** омӯзгори тоифаи олии мактаби №14, ноҳияи Бойсунӣ вилояти Сурхондарё.

МАТНИ «МАСНАВИИ МАЪНАВИЙ» БА НАСР

(Аввалаш дар шумораҳои гузашта).

Ту бандаи бандаи манӣ

Подшоҳро бо орифе иттифоқи мулоқот афтод. Гуфт: «Эй шаҳири ориф, чаро маро хидмат намекуни, дар сурате ки ман подшоҳам ту бандаи манӣ. Хидмат кун ва дар посухи хидматат бахшише, инъоме аз ман дархост намо!» Ориф гуфт: «Эй шох, агар амитқар андеша кунӣ донӣ, ки ту бандаи бандаи манӣ. Ман ду бандаи бандӣ дарам ва онҳоро зору ҳақир нигоҳ медорам, вале он ду бар ту ҳокиму амيرانд: **Ман ду банди дараму зору ҳақир,**

В-он ду бар ту ҳокимонанду амир.

Подшоҳ аз суханони ориф ба изтироб омада пурсид: «Эй ориф, зуд бигӯ он ду банди ту, ки бандаи банди онҳостам, чӣ хоянд?» Ориф гуфт: «Яке ҳашм асту дигаре шаҳват. Ҳашму шаҳват тахти фармон ва аз бандагони мананд, ҳол он ки сарвар ва молики туянд. Шох он аст, ки он дуру банди худ гардонад ва тасаллоти комил бар онҳо дошта бошад».

Еддошт: ин дostonро Одам Маҷдуддин Саноиӣ Ғазнавий дар девонаш ва Низомӣ дар «Искандарнома» (достони «Искандар ва пири харобанишин») ва чанде дигар низ бо тағйироте хунаромандона назм кардаанд.

Ҷозибии ҳар чинсро ҳамчунинсон дон!

Тифле ширхора ҳазиди-ҳазиди аз айвон ба боми хона баромад ва аз бом ба сӯйи новдон ҳазид. Модараш гофил аз ин ҳол нагоҳон тифлашро бар балои новдон дид. Дастан ба новдон намерасид, то тифлро аз балои новдон бирохонад. Аз сари новдон то ба замин бист газ фосила буд. Модари бечора бар бом рӯю мӯй мемулид ва пистони шир менамуд, вале тифл ҳеҷ майле ба ӯ намекард ва мардум чамъ омада буданд, намердонистанд барои халосии тифл чӣ чора кунанд. Зан пайи чора ҷустан зуд назди Амралмуъинин (яъне амири он билод) рафт ва арзи ҳол намуда гуфт: **Аз барои Ҳақ, шумоед,**

Эй меҳон, Дастири ин ҷаҳону он ҷаҳон.

Зуд дармон кун, ки меларзад дилам, Ки ба дард аз меваи дил бигсалам.

Амир изтиробӣ он зан бидид, зуд бад-он ҷо расид ва фармуд, то тифле дигар ҳамзоду ҳамсини ӯ ба бом бароваранд. Баровардан бурдану дар баробари он тифли дар вартани ҳалокат қарордошта бидоштанд. Чун тифл рӯйи новдон ҳамзоду ҳамчунин худро дар рӯ ба рӯшан бидид, оҳиста-оҳиста майл ба ӯ кард ва сӯйи тифли дар мобайни болои бом ҳазид: **Зан чунон карду чу дид он тифли ӯ**

Чинси худ, хушхуш бад-ӯ овард рӯ.

Сӯйи бом омад зи матни новдон,

Ҷозибии ҳар чинсро ҳамчунинсон дон.

Тифл то он ҷое, ки дасти модар ба вай мерасид, ҳазид ва модар зуд тифлашро рабуд ва дар оғӯш кашиду аз бом фуру давида дасти мубораки Муртазорро бӯсид. Хулосаи матлаб: Ҳамчунин, ҳамнаҷодӣ, ҳамфикрӣ, риояти силаи раҳм сармои қаробати одамон аст. **Мавлоно Абдурахмони Ҷомӣ** дар ин боб чӣ хуш гуфтааст: **Кунад ҳамчунин бо ҳамчунин парвоз,**

Кабӯтар бо кабӯтар,

Боз бо боз.

(Давом дорад).

Баргардонии Файзоча МАҲМУД.

СИЁҶДОНОРО НАБОЯД ХУДСАРОНА ИСТЕЪМОЛ КАРД

Чи хеле ки Имом Муслим ва Имом Бухорӣ дар яке аз ҳадисҳои ривоят кардаанд: «Пайғамбарамон Мухаммад (с.а.в) гуфтаанд, ки дар сиёҳдона ба ғайр аз марг шифоӣ ҳамаи бемориҳо мавҷуд аст».

Шояд аз ин сабаб бошад, ҳоло аз тарихи шабакаҳои иҷтимоӣ роликҳои бахшида ба равғани сиёҳдона, ки дар ҳудудам ва ё хориҷи кишвар истеҳсол шудааст, бештар паҳн мешавад.

Дар вилояти Тошканд, Самарқанд ва Сурхондарё ду намунаи маҳаллии сиёҳдона ба сифати растании доруворӣ ва зирвор рӯёнида мешавад. Ғайр аз ин, ду намунаи ёбони он низ мавҷуд аст.

Дар табобати ҳалқ аз дамҷурдаи тухми сиёҳдона ба дарди меъда, гулӯ, милк, дил, камхобӣ истифода мегардад. Солҳои пеш сиёҳдонро дар бемори зардча, зотилҷамъ, бронхит, (зиққи нафас), астмаи бронх, бехузурии дил истифода мегардад. Табибон дар он ақида буданд, ки сиёҳдона луҳобхоро, ки дар организмҳои инсон чамъ шуда, сабаби пайдоиши бемориҳои зиёд мегардад, хориҷ мекунанд.

Ибни Сино дар замони худ ба дарди сар, фалаҷи рағи асаби рӯй, катаракта (оби марворид), глаукома барин касалиҳои чашмро бо сиёҳдона шифо бахшидааст. Назар ба маълумотҳои Ибни Сино сиёҳдона дар нешавии доғи сафед, ҳол ва озах кӯмак мерасонад, барои ин сиёҳдона ба шакли орд овардашуда ба нисбати 1:10 бо вазелин ё равғани ҳайвонот хамроҳ карда, ҳамчун марҳам ба пӯст молида мешавад.

Аз сиёҳдона дар табобати Хинди қадим ба сифати қувватдиҳанда, дар табобати Тибет бошад, дар бемориҳои ҷигар ва меъда истифода мегардад.

Тибии имрӯза шифобахши сиёҳдонро дар ба як маром овардани фаъолияти дил, астмаи бронх исбот намунадааст. Вай хусусияти таъсири манфӣ расондан ба бактерия ва систро низ дорад.

А. СОАТОВ,
М. СОАТОВА,
дорушиносон.

ДАР РОҶИ ИСТЕҶСОЛИ ДОРУВОРИИ ВАТАНИ

– Дар мамлакатамон доир ба ҳифзи саломати аҳолии, рушди низоми хифзи тандрустӣ мувофиқи талаботи замон корҳои васеъмиқёс ба амал татбиқ мегардад. Дар ин ҷараён ба истеҳсоли воситаҳои давоии хушсифат низ эътибори калон дода мешавад. Натиҷаи тадқиқотҳои илмӣ дар соҳаи фарматсеутика, мустақамкунии саломати аҳолии, ба роҳ мондани истеҳсоли воситаҳои давоӣ далели ин гуфтаост, – таъкид гардид дар нишасти матбуотӣ, ки дар Маркази матбуотӣ миллӣ доир ба мавзӯи «Натиҷаҳои аттестатсияи кадрҳои баландмақолаи илмӣ ва илмию педагогӣ дар соҳаи фармакология» баргузор шуд.

Баромадкунандагон, ҳамчунин, таъкид намуданд, ки дар самти илмҳои фарматсеутика дараҷаи илмию фарматсеутика дараҷаи илмию фарматсеутика тасдиқ карда шудааст. Дар асоси рисолаҳои тадқиқотӣ, ки соли гузашта Ҷомӣ карда шуданд, хеле корҳои илмӣ анҷом дода шуданд. Аз ҷумла, истеҳсоли воситаҳои давоии аз растаниҳои маҳаллӣ тайёркардашудае, ки ба муолиҷаи бемориҳои ҷигар, гипертензияи артериал, аллергия ва иловаҳои фаъоли био-лобӣ пешбинӣ гардидаанд, ба роҳ

монда шуданд. Дар мамлакатамон бори аввал меъёрҳои сифатии меъёи инфизион ва дигар воситаҳои давоӣ дар асоси илми замонавӣ кор карда шуданд.

Гуфта шуд, ки дар баробари ба амал татбиқ намудани натиҷаи корҳои илмӣ корҳои иҷтимоии муайян самараро худро доданд. Масалан, дар асоси ашёи хомӣ маҳаллӣ истеҳсоли гепатопротектор, ки ҷигарро Ҷомӣ мекунанд, воситаҳои давоие, ки фишори хунро муътадил месозанд, меъдари даво мекунанд ва иловаҳои фаъоли биологӣ роҳандозӣ шуданд. Ба ҷойи воситаҳои да-

воии хориҷӣ – «Левомикол» ва «Актовегин», ки ба муолиҷаи ҷароҳатҳо пешбинӣ мешуданд, гели «Антибиоватсин» истеҳсол карда шуд. Аз мумӣ ва муми маҳаллӣ низ, бино ба тадқиқотҳои анҷомдодашуда воситаҳои давоии таъсирбахш кор карда шуданд.

Мутохассисони соҳа хулоса кардаанд, ки имрӯз дар соҳаи фарматсеутика аз ҷониби олимону тадқиқотчиён коркард ва истеҳсоли воситаҳои давоие ба роҳ монда шуда истодаанд, ки дар баробари бешар будан, натиҷаи хуб меҳиданд ва оянда низ кор дар болои растаниҳои шифобахш давом меёбад.

Бале, олимони соҳа бояд воситаҳои давоии нав ба навро кор карда бароянд. Чунки аз хориҷи мамлакат овардани воситаҳои давоӣ қимат меафтад, дар натиҷа на ҳар шах аз дорухона онҳоро харид метавонад. Журналистон доир ба мавзӯи қолиб ба саволҳои зиёди худ аз мутохассисон ҷавобҳои қаноатбахш гирифтанд.

С. БЕКНАЗАРОВА,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Хабарҳо аз Поп

Сокини маҳаллаи Ободи ноҳияи Попи вилояти Намангон Дилрабо Бекмуродова аз овони бағайи дӯзандагиро дӯст мезорад ва бо он саруқор дорад.

Дилрабо бо ҳамин мақсад хост аз имкониятҳо, ки дар кишварамон барои соҳибкорон офарида мешавад, истифода бурда, корхонаи дӯзандагӣ ташкил ва дар он 20 нафар бонувонро бо кор таъмин намояд. Ҳокимияти ноҳия муроҷиати ӯро ба назари эътибор гирифт. Муовини ҳокими ноҳия М. Имомназаров ва котиби сектори яқум аризаи Д. Бекмуродоваро омӯхта баромаданд. Дар натиҷа ба соҳибкор яке аз хонаҳои холии мактаби касбу хунари рақами 2-юм дода шуд.

Ҳодимони «Халқ банки»-и ноҳия Д. Бекмуродоваро бо маълумоти оиди дар асоси воми имтиёзон гирифтани дастгоҳҳои дӯзандагӣ шинос намуданд.

Мурочиати 200 нафар шахрванд ба ҳокими ноҳияи Поп Аъзамҷон Султонов дар доираи қонун дида баромада шуд.

Дар асоси супориши ҳокими ноҳия мурочиати 185 нафар шахрванд оиди маъсалаҳои хонаву ҷой, гирифтани замин ва кредит, шугӯ, соҳибкорӣ, истифода бурдан аз хидмати тиббӣ ба роҳбарони ташкилотҳои дахлдор равона ва иҷрои онҳо тахти назорат гирифта шуд. 23 мурочиат дар ҷойи худ ҳаллу фасл гардид, ба 74 нафар мажлиҳати ҳуқуқӣ дода шуд ва натиҷа гирифтанд, ки мурочиати 88 нафар аз нав дида баромада шаванд.

Шоҳида ДАМИНОВА, вилояти НАМАНҒОН.

